

Попова И. В. Экологическая сознание и культура как факторы экобезопасные развития общества.

Анализируется проблема формирования экологического сознания и культуры как факторов экобезопасного развития общества; подчеркивается важность экологического образования и воспитания, их активизации в школе и вузе.

Ключевые слова: человек, природа, экология, экологическое сознание, воспитание.

Popova I. V. Environmental consciousness and culture as factors of ecological safety of society.

The problem of formation of ecological consciousness and culture as factors ecosafety development of society; emphasizes the importance of environmental education and training, their activation in schools and universities.

Keywords: man, nature, ecology, environmental awareness, education.

Степанюк Н. В.

ФІЛОСОФСЬКІ ОСНОВИ МЕТОДИКИ «САМОЗАХИСТ ОРГАНІЗМУ» В КОНТЕКСТІ СВІТОГЛЯДНИХ ЗАСАД ПРИРОДНОЇ МЕДИЦИНИ

У статті розкрито філософські основи методики «Самозахист організму», запропонованої академіком Володимиром Пекуром, у контексті світоглядних засад природної медицини. Автор стверджує, що методика «Самооборона організму» не тільки має право на самостійне існування як окрема медична методика, як самостійний напрям у медичній науці, а й заслуговує на глибоке вивчення не тільки медиками, а й осмислення філософами проблеми хвороби і здоров'я, адже у людському організмі знаходиться все необхідне для самовідновлення. Це дозволить фахово та ефективно застосовувати методику людям, які мають проблеми зі здоров'ям, зокрема захворювання хребта та вади постави.

Ключові слова: Людина, Природа, самозахист організму, природна медицина, прилад «Кипарис».

Справжні знання про людину були відомі нашим предкам з незапам'ятних часів. Сьогодні серед філософів, соціологів, культурологів, етнологів тривають цікаві дискусії: людське суспільство розвивається, еволюціонує до пізнання Істини чи деградує від знання Істини до повного неущта, а до нас дійшли тільки окремі залишки стародавнього знання про Людину як вершину розвитку

Всесвіту. Найперше феномен Людини полягає в тому, що вона здатна розвиватися через самопізнання, саморозвиток і самовдосконалення.

Питання самовдосконалення людини цікавили багатьох мислителів різних епох і цивілізацій, зокрема давньогрецьких та давньоримських філософів (зокрема Арістотель, Гіппократ, Протагор, Прокл, Сенека, Сократ, Платон та багато інших), а також філософів Стародавнього Сходу (зокрема Лао Цзи, Конфуцій), укладачів давньоіндійських пам'яток (Веди, Упанішади, Махабхарата і Рамаяна), мислителів Нового часу (Т. Гобс, Б. Спіноза, Дж. Лок, Г. Лейбніц, Ж.-Ж. Руссо, Монтеск'є, Д. Дідро, І. Кант, Й. Фіхте, Ф. Шейлінг, Г. Гегель, Л. Фейербах). За останні кілька десятиліть чимало українських (Г. С. Апанасенко, В. П. Гоча, В. Л. Кулініченко, Л. П. Сущенко та ін.) та російських авторів (В. М. Дімов, В. А. Канке, Г. Г. Кузьмін, В. А. Пономаренко, В. М. Розін, С. В. Туровська, Б. Г. Юдін та ін.) присвятили свій науковий доробок питанням філософської проблематики самовдосконалення організму людини.

Самовдосконалення людини – це безперервний природний процес (людина вчиться, змінюється і розумнішає протягом життя, отримуючи досвід), що повинен відбуватися у абсолютній взаємодії з навколишнім природним середовищем та внутрішнім світом кожної людини.

Незаперечним фактом є те, що Людина – частина Природи, вона створена і існує за її Законам. Саме це покладено в основу створеної В. Пекуром методики «Самозахист організму» на основі тибетської академічної медицини, застосовуваної для ефективної профілактики і лікування захворювань хребта за допомогою приладу «Кипарис», про який йтиметься у наступних наших публікаціях. Наразі детальніше зупинимось на сутності методики «Самозахист організму», проаналізуємо її філософське наповнення, що і є метою цієї статті.

У методиці «Самозахист організму», запропонованої вітчизняним науковцем академіком Володимиром Петровичем Пекуром, представлено природне бачення людського організму як єдиного цілого, вибудованого Природою за певними системами з жорсткими законами взаємозв'язків і взаємовпливів при вільному диханні. Тут вперше використано весь потенціал повільних рухів, їх могутні, ще не до кінця вивчені можливості з відродження оптимального функціонування організму, а також принципу усвідомленого виконання вправ для лікування як Духу, так і Тіла Людини. Це втілення своєрідної формули природної медицини «Життя – це Свідомість – Дихання – Рух» в органічній єдності, що забезпечуються функціональною енергією живих організмів.

Методика «Самозахист організму», пробуджуючи захисні сили організму людини, повністю виключає насилля і примус під час виконання рухів, бо не може бути відродження функціональності через пригнічення. Засвоєння методики не вимагає тривалого навчання, а характерною ознакою методики «Самозахист організму» є те, що вона дозволяє позбутися першопричин захворювання, а не її наслідків. Симптоматика зникає, бо зникає причина її виявлення.

Ознайомлення зі світовими методиками позбавлення людини від недугів засвідчило одну парадоксальну особливість: автор спочатку викладає теоретичне обґрунтування своєї методики, устрій, організацію та принципи функціонування людського організму (так, як він це собі уявляє), причини патології та згасання його функціональності, а потім, переходячи від теорії до практики, пропонує або мануальну терапію, або акупунктуру, або медикаментозне лікування, а або навіть хірургічне втручання.

Проте досі залишається нез'ясованим одне з одвічних питань про сутність хвороби і здоров'я, а отже, і про принципи лікування, а також про роль природної медицини у сучасному світі. У наступних статтях детальніше розглянемо ці питання.

Здоров'я – найбільший дар природи. Людина отримала від природи надзвичайно досконалий організм, стійкий до життєвих труднощів (холод і спека, рани і отруєння, страхи і нервові потрясіння, голод та хвороби тощо). Звісно, що з віком людське здоров'я слабне, а хвороб більше.

Фактично, кожна людина – це поєднання двох абсолютних протилежностей – здоров'я і хвороби. Стан здоров'я і стан хвороби можуть багато разів або й безперервно змінювати один одного, причому в одних випадках цей перехід очевидний, в інших – прихований, і його можна виявити лише шляхом всебічного і глибокого обстеження організму.

Якщо здоров'я – дар Природи, то подолати хворобу можна також спираючись на Природу. Саме тому у сучасній медицині все більш помітнішою стає так звана природна медицина. Філософські основи природної медицини сягають своїми коренями зародження людства, оскільки від самого початку свого існування людство хворіє, бореться з хворобами та осмислює цю боротьбу. Тому на феномені природної медицини, її сутності та понятійного наповнення детально спинятися не будемо, оскільки це заслуговує на окрему, і не одну, наукову розвідку.

Наразі існує чимало методик лікування і підтримання здорового стану організму. Одна за найбільш знаних на сьогодні – система

здоров'я Кацудзо Ніші. Ця система є не просто комплексом правил і вправ, це своєрідна філософська концепція гармонійного існування Людини в Природі. Елементи давньогрецьких і давньоєгипетських медичних практик, методів тибетської, китайської, філіппінської медицини та йоги були поєднані цим японським ученим в цілісну, закінчену, самодостатню систему, суть якої – життя згідно із законами природи. Кацудзо Ніші стверджує: хвороба – це і є ніщо інше, ніж порушення законів природи; живе – значить рухоме, живе – значить вібрає; енергія поєднана з почуттями, з думкою, з вібрацією; цією силою (енергією) людина може і повинна навчитися управляти [2].

У теорії все це виглядає правильним, однак на практиці заняття вправами не уникає насилля над власним організмом, еством. Існує загальний закон буття, який ми можемо сформулювати так: насильницьке вторгнення до Законів функцій Природи, а значить і людини як частини Природи є злочином. Необхідно спочатку вивчити Закони функцій Природи, а отже і людини, закони взаємозв'язків і взаємовпливів Природи і Людини, і використовувати сили Природи тільки на благо Людині.

Гіпертрофуючи роль енергії у функціональності Природи і Людини, ми впадаємо в іншу крайність. Це так само помилково, як і недооцінювання енергії у функціональності Природи і Людини. У всьому існує велика категорія – рівновага як необхідна умова еволюційного розвитку Природи і Людини. В. Г. Верещагін зауважував, що мріючи про універсальний засіб проти всіх недуг, людство за багато століть свого існування пережило не одне захоплення модними ліками, новітніми теоріями оздоровлення і омоложення, але кожного разу чергова сенсація виявлялася розвінчаною, але зараз загальноприйнятою є думка, що успішно попередити більшість захворювань можна шляхом підвищення опору до них організму [1]. Цілком погоджуємося з таким твердженням науковця, однак зазначимо, що як засіб підвищення опору до хвороб В.Г. Верещагін у деталях наводить вправи Хатха-Йога. Зауважимо, що, по-перше, Хатха-Йога схожа з професійним спортом у гонитві за рекордами, за неймовірними досягненнями на шляху «вдосконалення людського організму», хоча загальновідомо, що небагатьом спортсменам вдається досягнути цих «рекордів», тоді як каліками стають багато з них. Це зумовлено тим, що йогою необхідно займатися змалку, ввібравши в себе загальну культуру йоги в обов'язковому порядку під керівництвом мудрого Вчителя, а не за описами і зображеннями у численних популярних серед широкого загалу книгах.

Тільки дві помилки В. Г. Верещагіна можуть призвести до втрати здоров'я: він не вказує характеру рухів і характеру дихання [1]. Адже в йозі при кожному русі застосовується своє, специфічне, необхідне тільки для цього руху дихання. Таким чином той, хто займатиметься за книгою В. Г. Верещагіна ризикує порушити Формулу Життя: Свідомість, Дихання і Рух в органічній єдності.

Один з один з теоретиків хатха йоги Ханту-Хартмут Фогель стверджує, що у вченні про скелет панує механічний підхід у розумінні функцій хребта. У зв'язку з цим лікуванням захворювань хребта займаються майже виключно ортопеди, які застосовують переважно ортопедично-хірургічні методи, що коригують статично-функціональні співвідношення [3]. З цим твердженням ми також погоджуємося, однак зауважимо, що ортопедично-хірургічні методи не в змозі вирішити проблему навіть патологій хребта, не кажучи вже про патології людського організму, що пов'язані або є наслідком патологій хребта. Все інше у лікуванні хребта виглядає як реклама лікувальних препаратів. Такі «панацеї» сучасний ринок може пропонувати нескінченну кількість. Наведемо знову тезу, пропоновану В. Г. Верещагіним, стосовно всіх цих «панацей»-методик. Він цілком слушно вказує, що часто, видаючи частину за ціле, вважаючи, ймовірно, що ця частина несе в собі всі ознаки цілого, автори таких методик ратували за поширення системи як єдиного методу [1]. Звичайно, частина не може бути цілим. Але якщо «частина» є частиною Істини – тоді це крок на шляху до пізнання істини. І в сукупності цих методик, «зерен» Істини, зібраних в Ціле, і перебувала б Істина. Але всі ці мудрі думки про патології хребта і всього людського організму «прив'язані» до чотирьох методик: мануальної терапії, акупунктури (голкотерапія), всіх видів медикаментозного лікування і до хірургії. Немає потреби доводити їх насильницький характер. Насильство можна регулювати, але не можна дозувати в абсолютно точно необхідних пропорціях, тому негативний результат неминучий. Чи то додаткова травма хребців від гіперкомпресії при мануальній терапії (при розривах фіброзних кілець її застосування взагалі неприпустимо), чи-то неадекватна реакція організму на механічне подразнення точок як згрупованих витоків нервових потоків, або побічних негативних явищ при прийомі лікарських препаратів, або внаслідок невдалої операції.

Але навіть і це не головне. А головне полягає в питанні: де ж сама людина з її найпотужнішими можливостями в процесі по самозахисту і самовідродження свого здоров'я. У перерахованих методиках людина повністю виключається з процесу відновлення власного здоров'я. Але

при цьому бездумно, механічно ми вимовляємо правильні слова: організм вже не в силах боротися з хворобою. Значить, до цього він боровся? Значить, у нього є чим боротися, є захисні системи? Безумовно, є. Крім захисних систем є ще й приховані резерви, які вмикаються в екстремальних ситуаціях. Тому ми часто говоримо: він силою духу переміг недугу, це диво!

Екстремальні ситуації для організму людини в такому аспекті – це концентрація свідомості на одній меті – подолати. Тому людина має замислитися, як таке «чудо зцілення» зробити звичним, як навчитися «вмикати» це за потреби, як ми включаємо електрику в темну пору.

Варто зрозуміти, що відбувається з людиною в екстремальній ситуації. Обставини, які загрожують життю чи здоров'ю людини, змушують її концентрувати всі свої помисли (Свідомість) на одному – подолати небезпеку. Виникає питання: чи може людина навчитися концентрувати Свідомість залежно від обставин не на рівні підсвідомості, а усвідомлено? Вважаємо, що безсумнівно може. Необхідно просто навчитися думати про те, що ти робиш і яке завдання необхідно вирішити в конкретний момент. Потрібно навчитися «вмикати» Свідомість у процес самозахисту від недуги, навчитися активізувати через концентрацію Свідомості його енергетичні потоки. Це активізує життєдіяльність всієї м'язової структури людського організму, адже це сигнали на скорочення і розслаблення м'язів. М'язи скорочуються і розслабляються абсолютно адекватно силі сигналів, що надходять із центрів кори головного мозку. Якщо сила сигналів млява, то млява і реакція органів, якими ці центри керують.

За таких обставин величезного значення набуває одна обставина: сила сигналів, яка виходить із центрів кори головного мозку, ніколи не перевищує можливостей оптимального функціонування як органів людини, так і м'язових структур. Їх можливості рівні. Звідси висновок: потік власної Свідомості людини, без втручання ззовні, не завдасть шкоди людині. Мляве відповідає млявому, оптимальне – оптимальному. Виникає своєрідна гармонія, і не більше.

Свідомість може тільки оптимізувати функціональність органів і м'язових структур людини, повернути їм оптимальну життєву Силу, що відповідає не календарному вікові, а його біологічному потенціалу. Негативний результат при цьому виключений. Це і є однією з переваг методики «Самозахист організму» перед іншими методиками.

Методика «Самозахист організму» абсолютно безпечна і самодостатня в досягненні позитивного результату лише за рахунок залучення у процес усунення патології того запасу енергетично-

функціональних можливостей, які «сплять» тому, що ми не хочемо або не вміємо ними користуватися. Необхідно навчати людей для лікування і профілактики хвороб правильно користуватися власною Свідомістю, щоб використовувати всю повноту її можливостей для відновлення втрачених функцій всього організму до оптимального режиму.

Однак це тільки один з найпотужніших важелів відродження подарованого нам природою. Інші можливості будуть описані у наступних статтях. Вмінню користуватися внутрішніми захисними системами і прихованими резервами, не порушуючи при цьому законів функцій людського організму, а лише допомагаючи йому відновити оптимальне функціонування і в процесі оптимізації усунути патології – єдино можливе тільки при застосуванні методики «Самозахист організму» для занять на приладі медичного призначення «Кипарис» [3; 4].

Інші методики не беруть до уваги того, що людина в процесі свого функціонування використовуємо мізерну частку можливостей власного організму, адже цей потенціал «спить». Як розбудити потенціал людського організму, навчає методика «Самозахист організму», розроблена академіком В. Пекуром [3].

Отже, враховуючи вищевикладене, можна стверджувати, що методика «Самооборона організму» не тільки має право на самостійне існування як окрема медична методика, як самостійний напрям у медичній науці, а й заслуговує на глибоке вивчення не тільки медиками, а й осмислення філософами. Це дозволить фахово та ефективно застосовувати її серед широких мас населення, яке має проблеми зі здоров'ям, зокрема захворюваннями хребта та вадами постави. Крім того, ця методика дозволить збагатити і розширити філософський світогляд суспільства, по-новому поглянути на проблему хвороби і здоров'я, адже у людському організмі знаходиться все необхідне для самовідновлення.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у детальному аналізі основних принципів методики «Самозахист організму», а також філософських основ її застосування при заняттях на пристрої медичного призначення «Кипарис».

ЛІТЕРАТУРА

1. *Верецагин В. Г.* Физическая культура йогов. – Мн. : Польмя. – 1982. –144 с.

2. *Кацудзо Ниши*. Книга: Система здоровья Кацудзо Ниши [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.e-reading.ws/bookreader.php/96799/Nishi_-_Sistema_zdorov'ya_Kacudzo_Nishi.html.
3. *Пекур В. П.* Естественная медицина. Теория и практика Волновой Доминанты. Методика «Самозащита организма». – 2008 – 76 с.
4. *Степанюк Н. В.* Особливості профілактики та лікування захворювань хребта та супутніх дискомфортних відчуттів за допомогою пристрою «Кипарис» // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. – Серія 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)». – Випуск 4 (29) 13. – К., 2013. – С. 587-592.

Степанюк Н. В. Философские основы методики «Самозащита организма» в контексте мировоззренческих основ естественной медицины.

В статье раскрыты философские основы методики «Самозащита организма», предложенной академиком Владимиром Пекуром, в контексте мировоззренческих основ природной медицины. Автор утверждает, что методика «Самооборона организма» не только имеет право на самостоятельное существование как отдельная медицинская методика, как самостоятельное направление в медицинской науке, но и заслуживает глубокое изучение не только медиками, но и осмысление философами проблемы болезни и здоровья, ведь в человеческом организме находится все необходимое для самовосстановления. Это позволит профессионально и эффективно применять методику людям, которые имеют проблемы со здоровьем, в том числе заболевания позвоночника и недостатка осанки.

Ключевые слова: Человек, Природа, самозащита организма, природная медицина, устройство «Кипарис».

Stepanjuk N. Philosophical Foundations of the method «Self-defense of the body» in the context of the philosophical foundations of natural medicine.

The article reveals the philosophical foundations of the method «Self-defense of the organism», proposed by Academician Vladimir Pekur, in the context of the philosophical foundations of natural medicine. The author claims that the method of «Self-defense of the body» not only has the right to independent existence as a separate medical procedure as an independent branch of medical science, but also deserves deep study of not only physicians, but also understanding of philosophy the problem of disease and health, as in the human body is all you need for self-healing. This will allow professional and efficient technique to apply to people who have health problems, including diseases of the spine and posture defects.